

- In de bijsluiters van een aantal **dopamine-agonisten** wordt compulsief gedrag, bv. **gokverslaving**, vermeld als mogelijk ongewenst effect. De gegevens over compulsief gedrag werden recent geëvalueerd op Europees niveau; het besluit is dat dit ongewenst effect een klasse-effect van de dopamine-agonisten is, en dat de bijsluiters moeten aangepast worden. Verschillende vormen van compulsief gedrag (bv. gokverslaving en hyperseksualiteit) kunnen samen optreden.

Wat meer informatie over het risico van gokverslaving. De meeste gevallen van gokverslaving met dopamine-agonisten, gepubliceerd in de literatuur of gerapporteerd aan geneesmiddelenbewakingscentra, betreffen patiënten met de ziekte van Parkinson, en gaan over pramipexol, maar er zijn ook rapporten met ropinirol, pergolide, bromocriptine en cabergoline. In de meeste gevallen was de dopamine-agonist gegeven in combinatie met levodopa. In vele gevallen trad de reactie op na een recente dosisverhoging omwille van een verslechtering van de aandoening. Het ongewenst effect verdween in de meeste gevallen na stoppen van de dopamine-agonist of na dosisreductie.

Er dient te worden vermeld dat ziekte van Parkinson op zich geassocieerd is met een toename van het risico van gokverslaving, en dat patiënten die de ziekte van Parkinson op relatief jonge leeftijd ontwikkelen, daarbij het grootste risico lopen. De prevalentie van gokverslaving in de algemene popula-

tie wordt geschat op 1%, bij patiënten met de ziekte van Parkinson op 3,4%, en bij parkinsonpatiënten behandeld met een dopamine-agonist op 7,2%.

[*Brit Med J* 2007;334:810-1; *Geneesmiddelenbulletin* 2006;40:86-7]

- Het Belgisch Centrum voor Geneesmiddelenbewaking werd recent op de hoogte gesteld van het optreden van **dyskinesie** bij een patiënt met de ziekte van Parkinson behandeld met **Stalevo®** (levodopa + carbidopa + entacapon). Stalevo® is beschikbaar in drie sterkten: Stalevo 50®, Stalevo 100® en Stalevo 150®, met respectievelijk 50/12,5/200 mg, 100/25/200 mg en 150/37,5/200 mg levodopa/carbidopa/entacapon. De patiënt nam reeds gedurende lange tijd de comprimés Stalevo 150®. Tijdens een verblijf in hospitaal, waar Stalevo 150® niet beschikbaar was, werd overschakeld op Stalevo 50® en Stalevo 100® (gelijktijdige inname van 1 comprimé Stalevo 50® en 1 comprimé Stalevo 100®, in plaats van 1 comprimé Stalevo 150®). Met deze overschakeling bleven de doses levodopa en carbidopa identiek, maar verdubbelde de dosis entacapon (400 mg per dosis in plaats van 200 mg per dosis). Het is goed bekend dat entacapon de dopaminerge effecten van levodopa kan versterken, en op die manier dyskinesie kan uitlokken.